

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačilo 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven tistih nedelj in praznikov, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 111.

V Ljubljani, v torek 16. maja 1899.

Letnik XXVII

Vestfalska pisma.

(Dr. J. Ev. Krek.)

XL.

Pred mano se razteza Kruppovo kraljestvo. Essen in okolica je po večjem njegova. Saj ima do 35.000 delavcev v svojih podjetjih. Splošno se mora reči, da se briga za-nje. Vse ima poskrbljeno v njihovo korist in — v svojo: hiše za stanovanja, prodajavnice, kjer dobivajo vse, kar potrebujejo, po nižjih cenah in koncem leta navadno po 7 odstotkov dividende od skupilne cene, lastne tvornice za konsumno blago in celo za tobak in smotke; za prekomorsko blago ima svoje lastne trgoveke ladje.

Včeraj je bilo nekaj perok. Kruppovi delavci-ženini v svetlih cilindrih, lepi črni opravi, belih rokavicah, ženske oblečene kot pri nas gospoda; vozili so se v kočijah s parom konj. Naše ženske so se vse prilagodile tukajšnji šegi; z ruto na glavi jih je sram v cerkev, češ da se jim svet smeje. Dáme so; — za vsako družino, comme il faut. Krupp pa ima vkljub temu 7 milijonov mark čistega dobička na leto.

V ti okolici je postavil centum delavca proti Kruppu, ki jo je preje zastopal v državnem zboru. Delavec je zmagač. Splošna in tajna volilna pravica ga je podrla. To dejstvo govori v živo tistim našim gospodom, ki so zmajevali z glavami zavoljo tajne volilne pravice. Stranke, ki so res ljudske in ki hočejo resno zastopati ljudske koristi, morajo biti za sveste, torej za tajne volitve. Nemški konservativci (protestantje) in liberalci se jih po pravici boje, ker se potem razkrije, kdo ima kaj vpliva med ljudstvom. Zato

želé s tako hito, naj se izpremeni volilni red vsaj v toliko, da bodo volitve očite. V pruski deželni zbor se voli javno in tam je izid marsikje drugačen. Odvisni volivci morajo plesati, kot jim gode njihov gospodar. Zato pridejo iz več krajev, kjer za državni zbor zmaguje centum, v deželni zbor — drugi ljudje.

Seveda je treba za tajne volitve političke vzgoje, treba takega prepričanja v ljudstvu, kakor ga je ravno esenski volilni okraj pokazal pri zadnjih volitvah. Ta okraj nas tudi uči, da ob živem katoliškem cerkvenem življenju ne morejo priti socijalni demokratje nikamor. Nekaj drobcev odleti v rudečo stran, a komaj toliko, da štejejo. Dejanjski so brez pomena.

Katoliško življenje pa je tod živo. Altendorf, kjer sedaj biva, ima novo krasno gotiško cerkev. Do 5000 ljudi ima v nji prostora. Fara šteje 19.000 duš. Večina katoliškega ljudstva se vdeležuje cerkvenega življenja. Od zjutraj do večera je danes — v nedeljo — cerkev natlačena polna. Vsako uro je nova pobožnost.

»Pri nas pravijo, da gremo med luterance in med ljudi brez vere. In vendar so tu mnogo bolj pobožni, nego pri nas.« Tako mi je rekel naš delavec. Skoraj, da je res tako.

Slovencev je v fari 600 do 700, v okolici nad 1000. Dela dovolj — in hvala Bogu — potrebna in zato veselega dela. Tukajšnje katoliško slovensko delavsko društvo lepo uspeva. Udje dobivajo podporo v bolezni in z društvom je tudi zvezana hranilnica.

Vkljub nepopisno utrudljivemu delu si odtrgajo tukajšnji duhovniki še vedno toliko časa, da poskrbe tudi za naše uboge ljudi. Župnik Len-

narz in kapelan Hennes sta zelo vneta za-nje. Poleg teh dveh organizovalcev slovenskih delavcev naj imenujem tu še druzega mi Antona Florena, vikarja v Börnig-Sodingenu, ki je prvi začel pri naših in ki je tudi prvi sprožil misel, naj slovenski duhovnik pride semkaj pastirovat.

Bože moj! Za Afriko, pravijo, se jih napravlja izmej nas več v misijone. Za naše vlastne ljudi pa je treba, da tujec prosi. V tem oziru se mora predrugačiti. Nadejam se, da se mi posreči v nekoliko organizovati naše delavce, da se ne izgubé veri in domačim vzorom. Po tem le načrtu menda pojde:

V vsakem kraju, kjer biva več Slovencev, se mora dobiti par značajnih, za svoje rojake vnetih, nesebičnih mož, ki naj se redno shajajo vsak mesec na nekem gotovem kraju. Izprva bo najprimernejši Börnig-Sodingen, kjer jim bo blagi vikar v vseh stvareh v podporo. Ti možje se morajo dogovarjati o vseh zadevah, tičočih se Slovencev:

1. Skrbeti bodo morali za dobro berilo. Masne knjižice bo treba skupno naročiti iz domovine. Dobri časopisi se bodo po ti poti razširili. Družba sv. Mohorja bo dobila mnogo novih udov. Že sedaj se jih je oglasilo po teh krajih, kjer sem dozdaj bil, veliko število.

2. Ti zaupniki bodo povsod, kjer bo kazalo, ustanovili svoje društvo, ki bodi seveda v zvezi s farno duhovščino. Posredovati bodo morali sploh med duhovniki in našimi ljudmi. Po vseh krajih pa, brez izjeme, morajo zbirati prostovoljne doneske v posebno blagajno. Ob času kake bolezni, nesreče itd. so naši ljudje veliki reveži. Treba jim

LISTEK.

Romanje v sveto deželo.

XV.

Notranje mesto. — Jeruzalemsko prebivalstvo. — Katoliški zavodi. — Patrijarhat — Red op. frančiškanov. — Moški in ženski redovi v mestu in zunaj mesta.

Takoj o prihodu v Jeruzalem smo opazili mračni, otožni značaj svetega mesta. V orijental-skih mestih imajo splošno tisti deli mesta, kjer ni ravno živahnega prometa, nekaj skrivnostnega, mračnega na sebi; prebivalci namreč ne lepšajo prav nič svojih hiš na ulični strani; vrata so vedno zaprta in največkrat ni niti oken, ali pa so zakrita s slepilnim steklom. Mnogo otožnejši vtis napravi na tujca sveto mesto; zdi se mu, da je ta otožnost posledica prežalostnih dogodkov, ki so se nekaj tu vršili. Po pravici pravi zgodovinar Weiss: »Ako bi katero mesto doživelo v vekov vekih toliko veselih in srečnih dni, kolikor jih je jeruzalemsko mesto žalostnih in strašnih, zlasti za časa obleganja po Rimljanih, bi se smelo imenovati srečno.«

Neka čudna, temna ilovica pokriva stara kamenita zidovja in preprega tihe ulice kakor z žalnim pajčolanom.

Radi ozkih cest in visokih poslopij posvetijo bleščeči solnčni žarki le redkokedaj valovita tla in polzki tlak; tukaj hodiš celo o solnčnih dneh po vlažno-soparni senci.

Na več mestih so ulice visoko obokane, in dolga, predorom podobna pota vodijo skozi temna zidovja.

Neštevilna svetišča, krščanske cerkve, samostani in hospici, shodnice in mošeje množe resno častitost tožno-čarobnega mesta.

Posledica raznih svoječasnih gospodarjev jeruzalemskih (Judje, Rimljani, kristjani, Turki), se kaže v raznoličnosti sedanjega prebivalstva. Toda vsi, kristjani, mohamedani in židje smatrajo Jeruzalem za sveto mesto. Vsa tri verstva vežejo na jeruzalemsko mesto nebrojni resni in pomenljivi dogodki. In ravno radi tega se priznavalci edne vere tem tesneje združujejo med seboj, vedno bolj pa ločijo verske občine druga od druge.

Izmed prebivalcev je največ Judov; v mestu jih štejejo preko 40.000. Mohamedanov je okoli 10.000, raznovrstnih razkolnikov 6000, katoličanov 3000, protestantov 500; potemtakem znaša prebivalstvo jeruzalemsko do 60.000. Prebivalstvo se je zadnji čas precej namnožilo, toda ne vsled morebitnega zboljšanja narodno-gospodarskih razmer in gmotnega položaja Palestine, ampak vsled obilega naseljevanja Judov v mestu in okolici.

V mestu nas zlasti zanimajo svetišča, ki so v zvezi z življenjem, trpljenjem in smrtjo Kristovo, dasi jih je večina katoličanom vzeta ter jih imajo drugoverci v svoji oblasti. Razven teh svetišč bodemo obiskali tudi one cerkve, samostane in zavode, ki glede svoje važnosti dajo jasno spričevalo o požrtovalnosti in gorečnosti katoličanov.

Priznati moramo pa, da žrtvujejo tudi drugoverci prav mnogo za jeruzalemske kraje; zlasti nam kažejo velikanski ruski hospici, da se versko zanimanje in trudoljubivost Rusov odlikuje pred vsemi drugoverci. Zlasti nižji slojevi ruskega naroda so navdušeni za te svete kraje; tam smatrajo romanje v Jeruzalem dolgo zaželenim namenom; naslov jeruzalemskega romarja velja najčastnejšim; cela družina in občina raduje se časti in sreče, da more poslati jednega izmed svoje srede med jeruzalemske romarje.

Tudi naše romanje naj pokaže svetu, da Slovenci prav nič manj ne spoštujemo in ne čislamo posvečenih krajev v sveti deželi!

Zdatno pomoč najdemo pri jeruzalemskem patrijarhu, ki je poglavar katoliške cerkve v sveti deželi.

Patrijarhat v Jeruzalemu je bil ustanovljen za časa latinskega kraljestva. Ko so si pa osvojili l. 1291 krvoločni Turki po grozovitem po-boju trdnjavo St. Jean d'Acre, se je potopil

je pomoči. Če bodo imeli kako skupno blagajno, pojde brez težave.

3. Brigati se bodo morali za versko in нравno življenje naših ljudi. Nikdar mi ne gresta iz glave reveža-odpadnika, ki sta sklenila poroki pri luteranskem pastirju in katerih otroci bodo protestantski vzgojevani, če se dotle bistveno ne izpremené njune razmere. Za dva taka vem dozdej; morda jih je še več. S protestantskimi ženami jih že zdaj več poznam. — Če se bo izvedelo, da se kaj podobnega pripravlja, bodo naši zaupniki vse storili, da se to prepreči. O pravem času bo to izvedel duhovni pastir, po potrebi tudi župnik domačega kraja in sorodniki dotičnega reveža in tako se bo mnogo slabega zabranilo. Skupna zveza bo tudi naše ljudi vnela, da bodo sicer dobri in da bodo rajši spolnovali verske dolžnosti.

4. Vsako leto mora najmanj edenkrat slovenski duhovnik, ki pa bodi na vsak način več tudi češčine, poljščine in italijansčine, priti v te kraje. Dela bo imel vedno do pet tednov, in sicer obilega dela. Ko bi se pa dobil kak duhovnik, ki bi hotel stalno ostati dlje časa tukaj kot — missionarius regionarius, bi bile seveda najboljše. O ti zadevi se bo treba pogovoriti z našimi nadpastirji. Paderbornski škof nastavi v kratkem poljskega duhovnika za industrijski okraj. Škofje in duhovniki bi bili tu pristrčno veseli, če bi se kaj takega moglo storiti tudi za Slovence.

Zaupniki bi vrlo mnogo pomagali duhovniku. Sedaj se je treba loviti iz kraja v kraj brez pravega načrta, ne da bi se poznalo število naših ljudi, ali njihove razmere. Če se uresniči opisana organizacija — in upam, da se — bo to brž drugače.

Z jedno prošnjo pa že zdaj stopam pred slovenski svet! Knjig je treba, da ustanovimo knjižnice. V prvi vrsti bi morala vsaka rodbina imeti poleg molitvenikov, časopisa in družbe sv. Mohorja še katekizem, razlago nedeljskih evangelijev (Goffine) in Tomaža Kempčana, da bi si mogla z berilom nadomestiti pridige. Vrh tega naj bi bile v društvih tudi knjižnice. Za to je pa treba skupne pomoči. Kdor ima kaj takega, da lahko utрпи, naj pošlje. »Slovenčevo« uredništvo bo gotovo drage volje posredovalo.

Včeraj je umrl v Kolinu kardinal-nadškof Filip Klementz, v čegar škofijo spada Altdorf. Ta apostolsko goreči mož je imel za svoje geslo: Caritas urget. To geslo nam je vsem potrebno in rad bi, ko bi to geslo mnoge vnelo tudi za naše zapuščene delavce na Vesfalskem v Porenščini. Caritas urgeat!

Deželni zbor kranjski.

XXI. seja dne 16. maja.

Dež. glavar pl. Detela otvori sejo ob 1/4 10. uro dopoldne.

Baron Schwegel je utemeljil nujni predlog glede druge železnične zveze s Trstom. Ta nova

morju čoln, na katerem je hotel zbežati z več drugimi kristjani tudi jeruzalemski patrijarh; takrat je moralo preko 60.000 palestinskih kristjanov v sužnjost. Od tedaj pa do leta 1847 je bil Jeruzalem brez patrijarha, in še-le omenjenega leta je ustanovil papež Pij IX. znova patrijarhat. Patrijarh ima na razpolago lepo palačo in katedralo; tik nje je semenišče za svetne duhovnike.

Največ zaslug za katoliško cerkev v sveti deželi ima frančiškanski red. Do obnovitve patrijarhata so oskrbovali frančiškani sv. deželo in opravljali dušno pastirstvo med ondotnimi katoličani. Več nego 600 let je bila to doba nepretrganega mučeništva, vednega trpljenja in vztrajnega dela za najsvetejšo blaginje; a vrli očetje frančiškani so vztrajali do današnjega dne, zato zaslužijo našo hvaležnost in spoštovanje. Njim se imamo zahvaliti, da so se ohranili katoličani v sv. deželi in da so jim ostala vsaj nekatera svetišča. — V prejšnjih časih je bil sijonski samostan glavni sedež frančiškanov, odkar so jim pa ta samostan vzeli, nahaja se vodstvo reda sredi mesta v samostanu St. Salvator (Sv. Odrisenik).

Tukaj stoluje redovni provincijal »revendissimus custos terrae sanctae« (prečastiti varuh svete dežele), kateri ima še sedaj naslov »gvardijana gore sijonske«. Samostanska cerkev je ob-

proga naj bi se križala z gorenjsko železnico na primernem kraju med Jesenicami in Škofjo Loko.

Govornik obširneje našteva večinoma že znane razloge, ki govorijo proti predliski in za ljubeljsko železnico.

Predlog je zbornica soglasno vsprejela, istotako v tretjem branju načrta zakonov glede ustanovitve zaklada za melioracije in javna dela in glede zlošbe poljedelskih zemljišč.

Nato poslanec dr. Schaffer v imenu posebnega odseka obširno poroča o kmečkih zadrukah in konsumnih društvih. Poročevalec navaja, da 16 društev prodaja vino in 12 žganje. Glede vina bi ne bilo ugovora, ako se prodaja dobro vino po zmernih cenah. Glede posojil omenja, da se ne dovoljujejo v dopustni meri.

Konečno v imenu odseka predlaga:

»1. Na pravi podlagi osnovane, potrebam prebivalstva primerne kmečke zadruge, kreditna društva itd. so pod dobrim vodstvom za poljedelsko prebivalstvo jako koristne in priporočila vredne naprave, ki zaslužijo splošne podpore.

2. Dosedanji razvoj kmečkih zadrug na Kranjskem pa se v obče z ozirom na njihove namene glede gospodarskega razvoja in pospeševanja kmečkih koristi ne more uspešen imenovati, in sicer zato ne, ker razmerje števila med priporočila vrednimi kmečkimi zadrugami v ožjem smislu in samimi konsumnimi društvi ni ugodno, ker se — tako naglašajo tiskano poročilo — ne samo konsumna društva, ampak tudi kmečke zadruge pečajo tudi s prodajo kolonijalnega in manufakturnega blaga, ker se na drobno toči vino in celo žganje, in ker se posojila ne dovoljujejo v dopustni meri.

3. Dež. odboru se naroča, naj nadaljuje svoje poizvedbe glede kmečkih zadrug ter poroča o uspehu in sredstvih, s katerimi bi se odpravili nedostatk; od ednem pa naj bi razmišljal, kako bi se ta društva nadzorovala in podpirala.

Grof Barbo v obče naglašajo, da se kmečkemu prebivalstvu ne sme braniti, ako se združuje v društvih v obrambo za svoj obstanek. Ako se združujejo uradniki in sploh višji stanovi, zakaj bi tega ne smelo delavsko ljudstvo. Zato je obžalovanja vredno, ako se iz političnih ozirov nasprotuje kmečkim zadrugam in enakim društvom, ki pod dobrim vodstvom morejo koristiti kmečkemu stanu. Mogoče, da so se pri ustanovitvah n. pr. konsumnih društev pokazali nedostatk; toda ti se morejo odstraniti, ako imajo društva pravi, zdravi, gospodarski namen.

Posl. Povše obširneje govori o potrebi in koristi kmečkih zadrug, strinja se v obče s prvim in tretjim predlogom, nikakor pa ne z obsodbo v drugem predlogu. Dotični podatki g. poročevalca gotovo niso povsem zanesljivi in merodajni za presojo teh društev. Sicer pa je vsak začetek težek, in če so se kje pokazali nedostatk, bode jih dobra volja gotovo odpravila. (Govor objavimo v celoti.)

darovana z bogatimi odpustki, in naš cesar ji je že marsikako dobroto naklonil.

V širnih samostanskih prostorih biva mnogo redovnikov raznih narodnostij, pa tudi obrtna in ljudska šola, deška sirotišnica, livarna za črke, tiskarna, knjigoveznica in več družih delavnic.

Kustodija svete dežele obsega Palestino, Ciper, Egipt in Sirijo, ter šteje 49 samostanov in 420 redovnikov.

Izmed katoliških zavodov in redovnih naselbin, ki se nahajajo v Jeruzalemu in okolici, so zlasti spomina vredne: Kongregacije »Pères de Sion«, krščanskih šolskih bratov, belih očetov iz Algira, dominikancev, salezijancev, mašnikov presvetega Srca, usmiljenih bratov in trapistov, potem avstro-ogerski hospic in hiša za nemške romarje.

Kar zadeva nemške redove, odlikujejo se po blagonosnem delovanju: redovnice sijonske, sestre sv. Jožefa, usmiljenke sv. Vincencija Pavlanskega in sv. Karola Boromeja, karmeličanke, klarisinke, sestre naše ljube Gospe od sprave in sestre svetega rožnega venca.

Pogled na tako bogoljubno in plodonosno delovanje in obisk mnogih takih dobrodelnih zavodov navdaja naša srca s polnim zadoščenjem in iskreno zahvalo.

(Dalje prih.)

Posl. Lenarčič obžaluje, da vlada premalo podpira dobre in koristne ideje, kakor so mej drugimi dobro uravnane pridobitne zadruge.

Posl. dr. Tavčar naglašajo, da predlogi ne vstvarjajo definitivnih razmer. Treba bode še preiskav, kedaj in koliko naj dežela podpira ta društva.

V obče pa ponavlja svoje že znane misli o konsumnih društvih ter naglašajo, da se povsem ne strinja z grofom Barbotom.

Posl. Hribar meni, da je nadzorstvo kmečkih zadrug in ostalih društev premalo strogo. Zato naj bi morda vlada sama prevzela in strogo izvrševala nadzorstvo. Ako se že snujejo konsumna društva, potem naj bi se tem društvom ne dovoljevale davčne olajšave, ker se s tem dela preveč konkurence trgovcem.

Ko sta govorila še posl. Povše in poročevalec dr. Schaffer, bilo je glasovanje o predlogih. Prvi in tretji predlog sta bila soglasno vsprejeta; proti drugemu predlogu so glasovali kat. narodni poslanci, a ostali v manjšini.

V imenu upravnega odbora poroča posl. dr. Tavčar o predlogu posl. dr. Majarona glede ustanovitve dež. nadsodišča v Ljubljani. Sklep se glasi, naj se vlada naprosi, da ustanovi to nadsodišče.

Grof Barbo poroča o stavbenih stroških za novo bolnico do konca l. 1898. Vsprejeti so bili naslednji predlogi:

1. Naredbe, ki jih je ukrenil dež. odbor izvršuje deželnozborske sklepe z dne 11. febr. 1898 se odobrilno vzemo na znanje ter se dež. odbor pooblašča, oziroma naroča se mu:

1. Da v smislu poročila izvrši dogovore z Viljem Brücknerjem & Comp. ter z edne strani sili na to, da tvrdka čimprej brezplačno odstrani njo zadevajoče nedostatke, z druge strani pa zadno dá izvršiti od strokovnjaka nasvetovane popolitve kurilnih naprav itd.;

2. da tehniško osobje dež. bolnice za sedaj pomnoži za edno sposobno, stalno moč v osebi spretnega strojnega ključavničarja z letno plačo 480 gld. in 80 gld. stanarine, kateri bi imel pomagati mašinistu pri vsakokratnih popravah in pri opravljanju tehniških inštalacij;

3. da za slučaj, da ne bi imela ta naredba dovolj uspeha, prideli mašinistu vsaj v zimskih mesecih še ednega enako kvalifikovanega pomagala;

4. da v svrhu trajnega nadzorstva vseh naprav deželne bolnice ter v svrhu kontrole strežnega osebja določi organ deželnega stavbnega urada, ki bo redno in natančno nadzoroval delovrbo;

5. da se dosedaj za poprave poškodb v sled hišne gobe narastli stroški začasno prevzemo na deželni zaklad.

II. Visoki deželni zbor pripozna izkazano prekoračenje stavbnih stroškov kot upravičeno ter odobruje v pokritje tega prekoračenja potrebni dodatni kredit v okroglem znesku 18.800 gld.

III. Deželnemu odboru se naroča, da o izvršitvi in uspehu predstojajočih sklepov poroča v prihodnjem zasedanju ter predloži podrobni končni obračun o zgradbi bolnice.

Pogozdovanje Krasa.

(Govoril v deželnem zboru posl. Zelen.)

Pogozdovanje Krasa je brezdvomno ena najlepših državnih naprav. Osobito dosti sveta se je pogozdilo na Krasu preko južne železnice na tisti njeni strani, od koder burja piha, da se bo sčasoma v borovem nasadu naredilo zavetje za snežne zamete.

Uprava južne železnice mora biti hvaležna za to ne le c. kr. državni vladi, ker je ta na državne stroške te borove nasade napravila, nego i dotičnim soseskam, koje so prepustile v namen teh nasadov svoj večinoma težko pogrešljivi pašniški svet.

Tudi drugod od Postojne naprej proti Reki, Pulju, Trstu in Gorici se vidijo tu pa tam z borovci nasajeni deli kraških pašnikov.

Mej drugimi so i tržani senožeški v l. 1897 prepustili c. kr. agrarni komisiji dve pašniški parceli v pogozdovanje. Sprva so se upirali pogozdovanju svojih pašnikov, češ, da bi jih pogozdovanje zadržavalo v njih pašniških navadah in pravicah in tudi radi tega, zakaj da gozdno nad-

zorstvo zadržuje individualno razdelitev njihovih gozdov, kateri se pod administracijo občine z ozirom na gozdne predpise gospodarijo.

Imel sem priliko pred par leti tam pri nas z merodajno osebo govoriti o gozdnih razdelitvah, koja mi je vsled mojega pojasnila o gospodarstvu naših gozdov obljubila, da se bodo naši gozdi individualno razdelili, a preje da moramo nekoliko pašniškega sveta v pogozditev prepustiti.

Na podlagi te obljube so se potem po mojem prizadevanju tržani udali za pogozditev, katera se je i meseca aprila 1897 izvršila. A vidi se pri teh nasadih, da se osobje gozdnega nadzorstva pri pogozdovanju kolikor toliko rado izogiblje pravega kraškega kamenitega sveta, kajti ostalo je na eni parceli do 3 ha kamenitega sveta mej pogozdenim nepogozdenega.

Ker sem bil svojedobno voditelj pogozdovanja Krasa, imam neovrgljive izkušnje, da se vsaki, tudi najbolj kameniti svet dá pogozditi, sem se že lansko zimo tu v Ljubljani na merodajno mesto podal ter ondi pripomnil, da bi se na omenjeni parceli še ostali, nepogozdeni svet pogozdil. Povedal sem tam, da so postali upravičenci pašnikov nevoljni, ker se jim je le dobri pašniški, ne pa tudi kraški, kameniti svet pogozdil. In obljubilo se mi je na tem merodajnem mestu, da se bo še ostali svet na parc. št. 1344 spomladi l. 1898 pogozdil, kar se pa še letos zgodilo ni, akoravno sem svoje skromne moči za čas dosaditve na razpolago dal.

Tudi od obljubljene razdelitve gozdov ni do danes še nikakega znamenja, akoravno so v obeh gozdih »Loza« in »Brda«, skoro vsem drugim upravičencem, okoli 30 občin na številu, njih gozdni deli razdeljeni.

Da so pa senožeški upravičenci pogozdenih pašnikov, ker niso hoteli sveta za pogozditev, kakor že povedano, prepustiti, res nekaj slutili, se je pokazalo v preteklem letu.

Vsak živinorejec vé, da je govedina v poletnem času v vročini nemirna in da se ne dá ukrotiti. Radi tega je zašlo več živine o vročini lanskega leta v nezagrajene borove nasade. Dotični gozdni čuvaj je bil vselej koj zraven, ne da bi varoval škodo v nasadih, ker živina, strokovno dognano, borovca ne prime, ker isti po smoli diši, ampak da se pokaže pridnega in zvestega čuvaja, je dotične živinorejce ovadil c. kr. okr. glavarstvu in ovadeni so bili od 5 do 10 gld. globe in še posebe za gozdno škodo obsojeni, eni celo do 12 gld., mej njimi taki, ki nimajo radi revščine in slabih letin sleherni dan kaj v lonec za hrano dejati.

Skoro vsi so se do vis. c. kr. dež. vlade pritožili, katera je v svoji previdnosti, kar je vse hvale vredno, vsem kazni na polovico zmanjšala; kar je pa še vedno trdo zadelo dotičnike, ker so morali gozdno škodo, katere pa ni bilo, plačati.

Odkritosrčno povedano, da nisem nasproten pogozdovanju Krasa, kajti bil sem prvi ali vsaj mej prvimi, da sem velikokrat za to plemenito napravo svoje skromno pero v tačasem edinem slovenskem listu »Novice« zastavil, in sem še vedno prijatelj pogozdenju Krasa; a pogozduje naj se pravi kraški kameniti, ne pa travniški rodovitni svet, katerega živinorejec težko pogreša in rad za pašo porabi.

Po vsem tem se konečno še obračam do eksc. gospoda deželnega predsednika, da bi blagovolil ob priliki blagohotno ozir jemati na sledeče: 1. Naj bi se živinorejci, ako njihova goveda nezagrajene meje c. kr. gozdnih pogozdovalnih nasadov prestopi, tako drakonično ne kaznovali, kakor dosedaj in naj prestopnik le tisto škodo plača, koja je bila v nasadih po njegovi govedi v istini provzročena, in 2. naj vpliva na agrarno komisijo, da se obljubljena razdelitev še ostalih senožeških gozdov »Loza« in »Brda« kmalu izvrši.

Gospoda dež. glavarja Otona pl. Detelo, kot predsednika pogozdovalne komisije pa prosim, naj blagovoli uplivati na pogozdovalno komisijo, da se i ostali kameniti svet na parc. št. 1345 kat. občine Senožeče dopogozdi.

Osrednja zveza nemških kmetijskih kreditnih zadrug za Moravsko in Šlezijo.

Leta 1886 se je ustanovila prva posojilnica po zistemu Raiffeisenovem na Moravskem. V letu 1893 je število istih naraslo na 50. Vse te zadruge niso bile do takrat v nobeni medsebojni zvezi, ampak životarila je vsaka za-se. Brezobresti v blagajni ležeči denar pri ednih in pomanjkanje denarja pri drugih, napotil je iste, da so sklicale za binkošne praznike leta 1893 skupni shod v Olomucu.

Tam je bilo zastopanih 34 zadrug, katerih sklepom so se pridružile še v istem letu vse ostale. Na shodu se je sklenilo, da naj tvorijo vse zadruge, katere so ustanovljene po Raiffeisenovem zistemu, edno skupno zadrugo z omejeno zavezo. Ta slednja naj se imenuje »Central-Verband der deutschen landwirtschaftlichen Creditgenossenschaften für Mähren und Schlesien.« Naloga naj ji bode prvič, da obrestuje ves odvečni denar, katerega ji imajo določiti posamezne zadruge, po 4%, isti denar pa nalaga pri onih zadrugah, katerim ga primanjkuje, po 4½%; drugič pa, da preskrbuje vse člane posojilnice z gospodarskimi potrebščinami in nasprotno prodaja skupno gospodarske pridelke.

V prvem letu svojega obstanka se je ta centralna zadruga morala boriti z dvojnimi težkočami. Ona ni imela nobene zaslombe pri kakem večjem denarnem zavodu, ter zato ni mogla zadovoljiti zahtev svojih članov; manjkalo ji je pa tudi za vodstvo praktično izvežbanih moči. Njeni dohodki so izvirali iz razlike med naloženim in izposojenim denarjem (½%) in od malega letnega prispevka posameznih zadrug članov; koncem istega leta je izkazala z g u b o v znesku 212 gl. 28 kr., dasi je bilo vodstvo brezplačno.

Sledeče leto iskala je zaslombe pri prvi moravski hranilnici, pa pravila slednje niso dopuščale, stopiti ž njo v zvezo. Nato se ji je posrečilo dobiti odprti kredit do 50.000 gld. pri filijalki dunajskega bančnega društva. Ta ji je obrestovala ves odvečni denar po 3¼% od dne do dne, posojevala pa na odprti kredit po 4½%. Dasi je bila ta zveza za njo dokaj ugodna, je vendar vodstvo gojilo željo, stopiti z domačo hipotečno banko v zvezo, kar je pa šele l. 1895 doseglo, in sicer pod ravno istimi pogoji, kakor pri prejšnji zvezi.

Isto leto ji je dovolil deželni zbor petletno podporo po 1000 gld. za vzdrževanje revizorja, na kar je njeno delovanje postalo bolj intenzivno. Otvorila je pisarno praktično in teoretično izvežbanih moči, ter še posebno posvetila svoje delovanje reviziji in podučevanju v knjigovodstvu in računstvu.

Vse svoje delovanje je razdelila v tri dele, knjigovodstvo, revizijo in blagovni oddelek.

Knjigovodstvo vpeljala je po amerikanskem zistemu in ga tekom časa tako popolnila, da odgovarja vsem zahtevam trgovskega knjigovodstva, ne da bi bilo preveč komplicirano.

Za revizijo si je nastavila dva revizorja, katera nimata druge naloge, ko pregledati pri vsaki zadrugi vsako leto najmanj edenkrat vse knjige točko za točko, stanje blagajnice, dolžna pisma, pristopnice članov itd., sploh, vse poslovanje.

Naloga blagovnega oddelka je sledeča. Posojilnice dostavljajo svojim članom vprašalne pole za vsako vrsto blaga, na katerih so načrtane kolone z vprašanji, kako blago in koliko želi vzeti posameznik. Član izpolni in podpiše polo, na kar naroči zadruga po konečnem rezultatu pri osrednji zvezi. Ta zopet združi naročila posameznih zadrug in potem naroči skupno za vse zadruge, ter dobi tako blago ceneje, vrhu tega pa še pri vsakoletnem zaključku gotove odstotke provizije od prodajalcev.

Skupno prodajanje gospodarskih pridelkov se ji pa še ni posrečilo do sedaj in to največ zaradi tega, ker so posamezne zadruge svoje pridelke previsoko cenile in tako niso prišle do medsebojnega sporazumljenja.

Danes ni bila moja naloga, popisati posamezne oddelke moravske in šleske gospodarske zveze natančneje, ampak samo splošno, zato mi je še samo omeniti, da je imela ista pretečeno

leta 9.096.139 gld. 84 kr. prometa, in ima danes 180 članov, zadrug ustanovljenih po Raiffeisenovem zistemu, katere imajo vse ednaka pravila, enako knjigovodstvo in enak namen, namreč pomoči kmečkemu stanu, da se opomore v gospodarskem stanju.

F. Sajovic.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. maja.

Pogajanja o avstro-ogrski nagodbi se bodo vendar - le še nadaljevala in sicer na Dunaju, kamor dospo v kratkem nekateri ogrski ministri. V tej zadevi piše neki državni poslanec v »Linzer-Volksblattu« mej drugim sledeče: Ako se uda ogrski ministerski predsednik zahtevi naše vlade, tedaj je to uspeh grofa Thuna in njegovega kabineta, ki si bo s tem vsestranski utrdil svoje stališče. Ako pa Mažari ne odnehajo in pade grof Thun, bo padel častno, kakor še noben drug ministerski predsednik pred njim. Grof Thun bi si pridobil v tem slučaju simpatije celo pri onih ljudeh, ki mu dosedaj nasprotujejo; postal bi najpopularnejši ministerski predsednik, ker bi vztrajal v boju proti mažarskim zahtevam. Njegov odstop bi pa imel tudi še to dobro, da bi se noben njegovih naslednikov ne upal brezpogojno pritrditi Szellovi zahtevi. Vsako ministerstvo bi se moralo takoj umakniti s pozorišča, kakor bi se moralo tudi sedanje Thunovo ministerstvo, ko bi odnehalo v boju proti Mažarom. Ako pa Koloman Szell morda le vsled tega bije tako hud boj z grofom Thunom, ker želi, da dobi Avstrija liberalno vlado, se zelo meti, ako računa pri tem na kak uspeh. Pomniti mora namreč, da je parlamentarna protiliberalna večina še vedno solidarna in da bi takoj strmoglavila vsako njej nasprotno vlado, akoravno bi morda Szell odnehal od svojih zahtev. Položaj Thunovega ministerstva je toraj vrlo ugoden. Želeti je le, da bi grof Thun vztrajal do konca in pokazal Szellu resničnost pregovora, ki pravi: Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. — Kajpada je še vedno dovolj politikov, ki ne verujejo na uresničenje tega pregovora.

Nižje-avstrijski deželni zbor zboruje še vedno brez opozicijonalcev, ki se čutijo globoko užaljene vsled postopanja deželnega maršala in njegovega namestnika. V nedeljo so se sošli abstinente zopet v posvet ter sklenili doposlati deželnemu maršalu pismo izjavo, v kateri zahtevajo gotovih garancij glede postopanja napram manjšini. Še le tedaj, ako deželnozbornska večina ugodí njih zahtevi, so voljni zopet priti v deželno zbornico in »marljivo sodelovati«. No, večina radi tega ni v nikaki posebni skrbi, saj se brez opozicije še lažje rešujejo razna vprašanja in se ne zamudi toliko časa z brezplodno, večinoma zelo burno debato. V današnji seji bo prebral deželni maršal doposlano izjavo in se bo najbrže že tudi sklenil odgovor na posamezne zahteve.

Preosnova italijanskega ministerstva je mnogo obširnejša, nego se je izprva pričakovalo. Ostalo je sicer res nekaj prejšnjih moč, toda le Pelloux, Baccelli in Lacava so si obdržali dosedanje portfelje, vsi drugi stari močje so pa zamenili dosedanja bremena. Znak preosnovanega ministerstva je novi zunanji minister Visconti-Venosta, ki sme dalje časa računati na naklonjenost zbornične večine. Priljubljena sta tudi nova moča vojni minister Mirri in pa minister za mornarico Bettolo. Podpirale bodo novo vlado posebno skupine Sonnino, Rudini in Crispi, mej tem ko bo pri Giolittijevih in Zanardellijevih pristaših zadela ob odločni upor. Splošno se sme reči, da je položaj novega kabineta tak, kakor vsake italijanske vlade. Ako mu le jedna večja skupina odreče podporo, je sklenjen čez en dan in iti mora.

Položaj španske vlade je precej nepovoljen. V kabinetu samem se pojavljajo v zadnjem času nasprotstva, ki se bodo kaj težko poravnala mirnim potom. Nesporazumljenje mej kabinetnim načelnikom in naučnim ministrom Pidalom radi nameravane preosnove ljudskega in srednjega šolstva bi se že še poravnalo na kak lepši, miren način, ko bi si ne bila v laseh vojni pa finančni minister. General Polavieja, kateremu je izročena usoda španske vojne sile na suhem in na morju, ima namreč že sedaj grozen strah pred eventu-

alno vojsko, morda z Anglijo, ki vedno bolj škili na zadnje španske naselbine, kanarske in balearske otoke, ter na skrajni južni del španskega polotoka. Možno dobro ve, da cela vojna sila ni vredna piškavega oreha in da bi niti domačega obrežja ne bilo mogoče braniti v slučaju nevarnosti. Treba mu je torej neobhodno 80 do 100 milijonov pezet drobiža, da utrdi za silo špansko obrežje in spravi armado zopet v pravi red. Ti misli pa nasprotuje finančni minister, ki je že izračunal, da bo znašal letošnji deficit nad 300 milijonov pezet. Pri najboljši volji toraj ni mogoče zadostiti nujni potrebi. Pred nedavnim je sicer kraljica podpisala dekret, s katerim se najame pet milijonov za utrdbo kanarskih otokov, toda denar se je dobil le z največjo težavo. Novi vladi je treba res največje pozornosti, ako hoče obvarovati deželo pred neizogibnim bankerotom. Finančni minister stika sicer po vseh kotih in krajih, toda uvedba novih davkov ne dela popularne nobene vlade. Dne 2. junija se snide novoizvoljeni parlament k resnemu delu. Dela je dovolj, sredstev pa nič. Vse je mogoče, da se pojavi kriza še pred otvoritvijo novega zasedanja.

Kubanci postajajo vedno bolj nezadovoljni z ameriško nadvlado. Več mesecev je že preteklo, odkar so zastopniki kubanskega prebivalstva, na čelu jim vodja Gomez, naznanili Mac Kinleyevi vladi svoje zahteve glede uprave na Kubi, toda še do danes se jim ni izpolnila niti jedna želja. Popolno umevno je toraj, da so jeli Kubanci resno misliti na kako odločno akcijo. Toda ameriška vlada jim bo prečrtala najbrže vsak načrt ter pravočasno vedela preprečiti vsako zaroto. Že sedaj, ko se je pojavilo samo neko tajno gibanje mej kubanskimi nezadovoljnimi, je sklenila vlada razpustiti sedanjo kubansko posadko in odrediti splošno razoroženje, ob ednem pa skrbno paziti, da se ne vtihotapi nobena nevarna stvar.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. maja.

(**Škandal v deželni zboru.**) Posl. Hribar je danes s svojo zavretnostjo vprizoril velik nered v deželni zbornici. Pri razpravi v gospodarskih društvih je govoril o banki »Slaviji«, o sebi ter hotel govoriti tudi o dr. Žitnikovi stvari. Dasi se je posl. Hribar zavaroval proti temu, da bi mu očitali, da je govoril kakor agent »Slavije«, vendar trdimo, da smo isti vtis dobili tudi ob tej priliki, kakor sploh Hribar nikjer drugega ne dela, nego da nastopa kot agent židovske banke »Slavije«, ki pod trdiko slovanstva v slovanskih deželah dela lepe dobičke. Na opazke raznih poslancev deželni glavar opozori Hribarja, da to ne gre k stvari. Nato je nastal velik krik po zbornici, tako da Hribar ni mogel več govoriti in mu je mej tem glavar tudi vzel besedo, kar je vzbudilo občno zadovoljnost v zbornici in na galeriji. Dr. Tavčar je zato kričal, da galerija nima pravice vmes govoriti, češ, mladiči naj molče! (Poslanec Kalan: Kader pa vam ploskajo, je pa vse dobro.)

(**Umrl je**) včeraj popoldne po daljšem bolehanju, previden s sv. zakramenti za umirajoče, bivši c. kr. gimnazijski ravnatelj in deželni šolski nadzornik. Jakob Smolej, v 75. letu starosti svoje. Pokojnik je od l. 1861 do l. 1885. deloval na ljubljanski gimnaziji. Da je bil rajnik veščak v svoji stroki, je obče znano; da je bil mladini vedno blag prijatelj, četudi po zunanje ni vselej tega pokazal, o tem bi vedel marsikak gimnazijec pripovedati izza Smolejevega ravnateljstva. S temeljito učenostjo družil je rajnik tudi lepo krščansko življenje. Vsem dijakom je dajal najlepši zgled s tem, da se ni sramoval očitno prejemati sv. zakramentov in redno zahajati celo ob delavnikih k sv. maši v frančiškanski cerkvi. Sporočilo o njegovi smrti bo brez dvoma užalostilo neštete hvaležne mu gojence, ki delujejo sedaj v vseh stanovih po slovenski domovini. Za lepo, mladini posvečeno delovanje, bodi mu Bog plačnik! Pogreb bode jutri ob 1/2 6. uri popoldne.

(**Državna podpora.**) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo tukajšnji kmetijski družbi za pospeševanje lanoreje 500 glt. podpore.

(**Blagoslovljenje šolske zastave.**) Prihodnji četrtek ob 8. uri zjutraj bo blagoslovil preč. gosp. stolni dekan Andr. Zamejic v križanski cerkvi zastavo nemške deske petrazrednice.

(**Gospodinska šola c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.**) ki je bila ustanovljena tekoče šolsko leto največ vsled izdatne deželne podpore, je razstavila danes v deželni zbornici svoje mlečne izdelke, ki so našli splošno priznanje gospodov deželnih poslancev. Razstavljeni so bili sledeči siri: Limburški sir (iz posnetega mleka), kanenbert, harški sir (iz pinjenca), fromages de Brie, nefšatelski sir, roman-dur in grajski sir.

(**»Slovenska pisarna«**) je naslov novemu slovenskemu listu, ki je te dni izšel v Celju kot glasilo društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov. Za sedaj bo izhajal četrtletno in stane za ude 1 K. 50 v., za neude 2 K. na leto.

(**Samomor.**) Včeraj zjutraj se je ustrelil v svojem stanovanju v Trstu finančni svetnik Josip Tomažič. Bolehal je že dalje časa na nervoznosti. V slovenskih primorskih krogih je vzbudila ta novica odkritosrečno žalost, ker je ljubil svoj rod z vsem srcem. Pokopali so ga danes popoldne.

(**Poslano.**) Ker se »Slovenski Narod« izogiblje stvarnim popravkom, skrivajoč se za razne kazenske preiskave, izvolite v Vašem cenjenem listu vsprejeti sledeče pojasnilo: »Slov. Narod« prodaja v zadnjem času po svetu razne laži o gradbi vodovoda v Št. Vidu na Dolenjskem in o premostitvi sodišča iz Stične. Tem lažem v obče ni odgovarjati, ta list si odgovarja sam, ko poroča danes, da v Št. Vidu ni nikake vode, da so Št. Vidci sami matadorji bogataši — jutri pa nasprotno, — da je v Št. Vidu vode pred pragom v obilici, — da so Št. Vidci pravcati revčki, katere bo morala dežela podpirati itd. S tem dokazuje »Slov. Narod« vsem onim, kateri hočejo videti, kake vrednosti da so njegova poročila, — kak mož da je poročevalec. Drugače je pa glede zadnjega dopisa v »Slov. Narodu«, ki pod naslovom »Vencajzovo rogoviljenje« pritegne tudi gospode uradne funkcionarje okrajnega glavarstva litijskega in pa deželnozbornske poslance katoliško-narodne stranke. O tem dopisu moram pa spoznavno z vsemi temi gospodi pojasniti, da je vsebina dopisa do pičice zlagana. Gospoda funkcionarja okrajnega glavarstva namreč nista prejela niti jednega pisma niti od mene, niti od kake druge osebe iz Št. Vida, s kojim bi se zahtevalo, da naj se pritožba zaradi vodovodne razsodbe ustavi ali založi, — prosilo se je pa, in to dvakrat, da se stvar pospeši. Jaz nisem bil 4. maja t. l. v Litiji in tudi sicer še nikoli dalje časa, kakor od enega vlaka do drugega. O gospodih poslancih mi ni bilo znano, da hočejo iti v Št. Vid, in šele pozneje sem zvedel, da so šli umrlega župnika pokropit. Gosp. svetnik Jendčič jim ni razkladal, da 3/4 občinstva zahteva premeščenje sodišča v Št. Vid, vsaj gospodje poslanci o tem ničesar ne vedo, in če bi bil to storil, bi bil le resnico govoril, kajti po spisih je uradno zajamčeno, da je 16 občinskih zastopov stiškega okraja, ki štejejo do 11.000 prebivalcev, zahtevalo najodločnejše premeščenje v Št. Vid kot središče okraja, — in to je več kot 3/4 vsega prebivalstva. Sicer bi pa moral »Slov. Narod« vedeti, ako ima zanesljivega poročevalca v Št. Vidu in ne kakega lažnjivega kljukca. Da sem se zvezi s Št. Vidom glede vprašanj o vodovodu in premeščenju sodišča iz Stične odpovedal, to pa ne morebiti vsled lažnjivih dopisov poročevalca-vohuna, kateremu bo ljudstvo plačalo njegovo zaslugo v zasluženi veljavi, temveč, ker je nastopilo i v Št. Vidu nekaj ljudij, če tudi le 7, kajti kočarji in priseljenci nimajo v Št. Vidu v premoženjskih vprašanjih odločilne besede, — in ker ti možje, kateri sicer ne pripadajo »Narodovi« kliki, plešejo vendar v zadnjem času v neprecenljivo škodo cele fare tako, kakor dr. Tavčar v »Slov. Narodu« žvižga, v to zabavo mi pa ne preostaja časa. — V Ljubljani, dne 13. maja 1899. Ivan Vencajz, državni poslanec.

(**V Št. Vidu pri Ljubljani**) bode binkoštno nedeljo in pondeljek razstava risarij učencev obrtno nadaljevalne šole. Odprta bo ta dneva od 8. do 10. ure popoldne in od 3. do 5. ure popoldne. Vabijo se na obisk te razstave vsi, ki se zanimajo za napredek obrtno nadaljevalnih šol, posebno pa še obrtniki.

(**Misijon**) se bode obhajal v Studenem pri Postojini od 18.—25. maja. Vodila ga bodeta prečastita gospoda P. Doljak in P. Vrhovec. Dal Bog obilo blagoslova!

(**Občinski svet ljubljanski**) ima izredno sejo v četrtek, dne 18. maja 1899, ob šestih zvečer v mestni dvorani z nastopnim vspešnim: 1. Naznanila predsedstva. 2. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. 3. Personalnega in pravnega odseka poročilo o izidu letošnjih dopolnilnih volitev v občinski svet in o ugovoru zoper postopanje volitvenih komisij pri prvotnih volitvah vseh treh razredov in pri ožjih volitvah III. in I. razreda. 4. Finančnega odseka poročilo o določitvi funkcijske pristojbine županove za bodočo triletno dobo. 5. Volitev župana. (Gledé volitve župana določa § 29. alin. 2) občinskega reda za Ljubljano: »K tej volitvi, katero je izvršiti pod predsedstvom po letih najstarejšega občinskega svetovalca, povabiti je vse člane občinskega sveta z dodatkom, da tisti, ki brez veljavnega izgovora ali ne pridejo, ali pred končano volitvijo odidejo, izgube svoj svetovalski posel in tri leta ne smejo biti izvoljeni, in da vrhu tega zapadejo na občinsko korist glóbi, katero sme občinski svet naložiti do zneska sto gold.) 6. Volitev podžupana. (§§: 19. in 21. občinskega in § 31. občinskega volilnega reda.) 7. Volitev osmero stalnih odsekov (§ 55. občinskega reda.) 8. Dopolnilne volitve v posebne odseke, in sicer: a) v klavnično ravnateljstvo (1 član); b) v direktorij mestnega užitninskega zakupa (1 član); c) v direktorij mestnega vodovoda (2 člana); d) v direktorij mestne elektrarne (2 člana); e) v pokopališki odsek (1 član); f) v naborno komisijo (1 član); g) v disciplinarno komisijo (3 člani); h) v odsek za ustanovitev mestnega godbenega zbora (2 člana). 9. Personalnega in pravnega odseka poročilo o dopisu županovem v zadevi potrditve na občnem zboru dne 7. maja t. l. izvoljenega odbora »Prostovoljnega gasilnega društva«. 10. Finančnega odseka poročilo o prošnji »Dramatičnega društva« za izredno podporo. 11. Stavbnega odseka: o parcelaciji sveta ob severnej pomerjalnej meji na levi strani Dunajske ceste nasproti topničarske vojašnici; o spremembi uravnalnega načrta za stavbišče, na katerem je stalo redutno poslopje.

(**Prvi roji na Gorenjskem.**) Dne 12. maja zletela sta prva roja iz ulnjaka Egidija Jegliča v Selih na Breznici, kar je oziroma na čas jako pozno, ker pri nas dobivamo roje navadno že 20. do 24. aprila. Letošnja pomlad pa je za nas čebelarje jake neugodna in tudi trgovina s čebelami v inozemstvo je veliko slabejša nego prejšnja leta. Dobro da imamo čebelarji vedno upanje na boljše čase.

(**Iz Št. Vida.**) [Konec.] Druga naša težnja je premeščenje sodišča iz Zatičine v Št. Vid! Prepričani smo pa, da ga tudi lahko zahtevamo, upravičeno zahtevamo. Ogromna večina prebivalstva, in sicer 10.800 proti 3000 (16:8 občinam), katero poseduje 160 km.² zemlje proti 85, katero plačuje več kot dve tretjini višji davek, zahteva sodišče v Št. Vid. Ker so pa sodišča menda za ljudstvo tu, ne pa za bergljo ohromelim nemškimi aristokratom, mislimo, da želja ogromne njegove večine tudi nekaj tehta. Saj so liberalci v družbi svojih nemških bratcev razdelili turjaško občino tudi pod to pretvezo — v svoje strankarsko politiške namene seveda; (morda je bil Bled plačilo za pomoč?) — Da zahteva pa ogromna večina prebivalstva premeščenje sodišča v Št. Vid, ni čudo, saj je vas v središču, in Višnja gora je ob periferiji. Da je to dejstvo odločilno za slučaj, da je za sodišče v drugih obzirih dobro poskrbljeno, je jasno; pomisli naj se le nekoliko na ogromne komisijske troške, koliko bodo večji, izhajajoči od periferije. Če je pa obremenjenje ljudstva narodno ekonomično pravilo naših »naprednjakov«, — dovelj žalostno in kratkovidno! Našemu liberalnemu enciklopedistu g. notarju bo stvar seveda ugajala, ne pozabi naj pa na to, da je potem iz Št. Vida v Trebnje ravno tako daleč, kot v Višnjo goro. — Dejali smo, če je za sodišče dobro poskrbljeno. Bi li ne bilo? Vas je čeden cvetoč kraj ter ima lepo, zdravo in premožno okolico. Glede sodnega poslopja storilo in ukrenilo se je vse, kar bi bilo potrebno. Stanovanj za uradnike je že zdaj dosti, če se vse pripravi, — za sedanje uradništvo celo preveč. V enem mesecu je na razpolago celih 8 večjih stanovanj. Seveda »Rittersäle«, »Ahnensäle«, teh za običajnih par goldinarjev seveda ne bo na razpolago, pač pa prostorne zračne sobe, kakor jih v mestih urad-

nistvo tudi nima boljših. Edina stvar, nad katero bi se mogel kedo spodtikati, je pomanjkanje vode. Zato se pa tudi pulimo, da dobimo boljšo, in dobili jo bomo, če ima le še pravica večjo veljavo, kot spletkarenje. Čudna bi bila naša pravda, če bi zmagala pritožba sedmih posestnikov upravičencev, mož, kateri so nezadovoljni, da je vzela vajete v roke mlajša agilnejša generacija, — proti 39 ostalim, zlasti če se upošteva, da nam bo naložil vodovod le malenkostnih novih bremen, katera izginejo v očeh razsodnega človeka, če se upošteva svoto, za katero bi zrasla vrednost zemljišč. — Pomagano bo na ta način vasi in prebivalstvu sodnega okraja. Da se pa poganjajo odločilni faktorji, n. pr. gospod svetnik Jenčič, za stvar, pri kateri uvidevajo pravično potrebo, ni nič pregrešnega, naj se »Narod« še tako huduje, nego le njih dolžnost, da si smo jim gotovo tudi za to iskreno hvaležni. Ravno tako je tudi trud našega poslanca za korist svojih volivcev in splošno za blagor prebivalstva le njegova dolžnost, kakor bi ne mogel tega nihče zameriti dr. Tavčarju, če se ne bi borilo z neistinitostimi in pretiravanjem. Podtikati pa našemu zastopniku sebičnost, to je perfidija, katero zmore le »Narod«, mojster podtikanja. Interesi našega g. poslanca so tu isti, kot oni g. dr. Johanna; mogoče le s to razliko, da je slednji, — kateri je, če že iz drugih vzrokov ne, vsaj radi svojega znano finega nastopa predestiniran, hoditi z našimi aristokrati roko v roko — naredil tem svojim tovarišem, kateri bodo imeli od višnjegorskega sodišča največ hasni, zopet kako koncesijo. — Mi pa le ne obupamo, saj odločujejo tu zastopniki pravice, naj nas blati potem »Narod«, kolikor se mu zljubi, in naj se gospod Johann še tisočkrat udari na svoja junaška prsa: češ, Šentvidci, vam ne pomaga nobeno mazilo... Vederemo!

Eden v imenu vseh razsodnih vaščanov.

(Novice iz Brezovice.) Malokdaj se od nas zve kaka stvar. Dasiravno smo samo 8-5 km. oddaljeni od Ljubljane, pa je dopis od nas redek, kakor bi bili najmanj desetkrat toliko. Pri tej priliki naj omenim nekaj števil, kar bo gotovo zanimalo posebno številkarja. Oni gospod, ki je nedavno izdal knjižico, v kateri našteva oddaljenost krajev ljublj. okolice, za Brezovico ni povsem pravo pogodil; večina se je zmotil za 2 km. Tako n. pr. do Brezovice ni samo 7-5 km., ampak 1 km. več (namreč do cerkve), nasprotno ima za Dobrovo pa preveč 9-5 km.; kajti neče mi v glavo, da bi znašal razloček daljave teh dveh krajev od Ljubljane cela 2 km. Lukovica in Podlukovica tudi ni daleč 11-5 km., ampak samo 9-5 km., tudi v Dragomer je le 11-5 km. (ne 13-5); na Log 13 (ne 15), Kušanov grad 14 (ne 11-4), Notranja Gorica 13 (ne 15 km.), samo za Vn. Gorico ima čisto prav 9-5 km.; še celo za Vič ima 300 m. preveč, nasprotno za Razore (v dobrowski fari) najmanj 1500 m. premalo. (Za druge kraje se nisem brigal, ima-li prav ali ne). Kdor ne verjame, naj gre po cesti proti Vrhniku ter naj kamene študira. Pravijo, da poprejšnji močvirski odbor ni spolnoval dolžnosti svojega poklica, zato so volili za Brezovico povsem druge može, ki vedo, kaj zahteva blagor mokrega sveta, namreč obilo prekopov in kanalov za odtekanje vode. — Neka judovska smola se je hotela vjesti kakor klop v našo faro. Dasiravno se je ju-dež delal pobožnega in radodarnega, delal obljube, se brigal s čudovito skrbjo za resničnost podpisov, klical vse mogoče inštanice na pomoč, vendar ni šlo in ni šlo. Občinski možje, posebno župan, se niso zbal ne truda ne sitnosti, ampak stali kakor skala toliko časa, da so ga pognali. V tem oziru zaslužijo možje vso pohvalo in hvaležnost občanov. Judovsko vino je bilo, da si ga dva ni čutil ne samo v glavi, ampak še bolj v želodcu, kakor sem pogosto čul, sam ga pa nisem pokušal. — Naša železnica do Vrhlike bo menda kmalu stekla, vse tako kaže. S kako skrbjo in težavo so nekaj gradili južno železnico, zdaj se pa dela precej po ameriškansko, morda se je svet v teh letih že nekaj osušil. Zmečejo kar od obeh strani ilovico in soto ter nekaj peska navrh, polože šine (da bi šlo vse tako hitro ko polaganje pragov in šin! in že piska hlapec (Stephensonova »raketa« je bila menda ravno taka) od jutra do večera. Človeku se zdi, da bi moralo lezti vse na dvoje, kakor bi položili šine na gosto kašo, vendar ni nič opaziti,

k večjemu, da se nekoliko poseda, kar je naravno. Proga se bo hitro nekaj utrdila, saj gre »švedec«, kakor ljudje pravijo, vedno gor in dol. Kakor je vlak natovorjen s šuto in se ta razmetava po progi, vozi počasi, sila počasi (številkar bi rekel: niti pol metra na sekundo), nazaj pa prazen in olajšan precej dobro pobira stopinje (8-10 m. v sekundi). — Tudi brez nesreč ni; pred nedavnim sta dva komaj odšla nezgodi, drugi pa še odšli niso. Nek 15 letni pastir se je vozil za igračo v nedeljo zvečer po progi z vozičkom (ljudje mu rekajo »banbagerl«), pade in pride pod kolo, ki mu je šlo ravno čez trebuh. Vendar ne bo sile, »žajfengajst« ga je spravil na noge in v kratkem nastopi zopet službo. — Nekaj delavcev se je tudi vozilo s takim vozičkom zjutraj v gosti megli. Vlak pride nasproti in zadnji vagon zadene ob oni voz, katerega delavci niso mogli v naglici umakniti s tira; 2 delavca padeta na tla in se močno poškodujeta. Oba odpeljejo v bolnico; govore, da enemu odrežejo nogo na kolenu, drugemu nad stopalom. Vrš se preiskava, kdo je kriv te nesreče. — Še nekaj zanimivega o naši pošti, katere nimamo, ampak poštnega sela. Dasiravno je mnogo prometa, — menim, da več, kakor marsikje, kjer imajo pošto, — vendar smo pri nas še brez nje. Upajmo, da dobimo z novo železnico tudi novo pošto, vendar je čudno, da se tako dolgo ne razpiše. Že to je prijetno, da ob nedeljah ne dobimo nič pošte, vendar ono pa še bolj, ker moramo včasih čakati, da bi bilo morda dobro, če bi sela poslali po smrt. Namesto, da dobimo pisma ob 10. ali 11., se večkrat to zgodi še le opoldne ali pozneje. Če vprašas po vzroku, slišiš kak neumen izgovor ali kar naravnost: če ti ni prav, pa me naznani. To ni čudno, ako pomislimo, da je več gostila med potjo, tako, da naposled ne govori sel sam, ampak nek »duh«. Če še omenim, kakor sem čul, da oni dopis iz Vnanjih Goric glede podsutega oboka ni resničen, ampak da ga je narekovala sama zavistnost družega zidarja, sem menda vse naštel, kar bi utegnili zanimati.

Brezovčan.

(Gradnja gluhozemnice) je razpisana s proračunano svoto 82.767 gl. 93 kr. Ponudbe so poslati deželni vladni do 25. t. m.

(S tira je skočil) v nedeljo dopoldne parni stroj mej postajama Laze-Zalog. Poškodoval je tir v dolžni 40 m ter je potem kakih 100 metrov od proge obtičal na njivi.

(Strela je udarila) minulo soboto v poslopje Jurija Leskovarja v Trnovcu pri Slov. Bistrici. Pogoreli sta dve hiši in dvoje gospodarskih poslopij.

(Iz Trsta) se poroča, da je vlada mestni občini tržaški dovolila posojilo v znesku 12 milijonov. Polovico tega posojila bodo porabili za dela v pristanišču Sv. Andreja.

* * *

(Dva anarhista) so prijeli te dni v Haagu. Bila sta to Italijana Abriani in Baladini, ki sta pri sebi imela več mečev, samokres in večjo svoto denarja. Morda sta se hotela udeležiti mirovne konference.

(Nagli brzozjav.) Inženjerja Pollar in Virag v Budimpešti sta izumila nov brzozjavni sistem, po katerem bo mogoče v edni uri brzozjaviti stotisoč besed.

(Pisateljska imena židov.) Berolinska »Gegenwart« je prinesla celo vrsto židovskih literatov s pravim imenom. Loeb Baruch piše pod imenom Ludovik Boerne, Levin Marcus — Robert Tarnow, Itzig Jeiteles — Julius Seidlitz, Julius Levy — Julius Rodenberg, Isaacsohn — Evgen Isolani, Abrahamssohn — Otto Brahm, Sittenfeld — Conrad Alberti, Heilblut — Helferich, Goldschmidt — Gold, Oppenheim — Hans Olden. Navedena imena se nahajajo posebno v dunajskih časnikih »Zeit« in »Die Waage«, sotrudniki so toraj sami židje.

Telefonska in brzozjavna poročila.

Koper, 16. maja. Zbornica je razpravljala o novem lovskem zakonu. Slovanski poslanci so bili odsotni. Prihodnja seja je v četrtek.

Dunaj, 16. maja. Seja deželnega zbora se vrši ob odsotnosti liberalnega veleposestva in socialnih politikov. Pristaši nacionalne stranke so skoro vsi prisotni. Posl. Kaiser izjavlja v ime večine nem. ljudske stranke, da so sklenili opustiti abstinenco, ker hočejo

varovati interese Nemcev v deželnem zboru, ter izraža nado, da se bodo varovale pravice poslancev in vršile razprave brez osebnega žaljenja. Pred prehodom na dnevni red da deželni maršal ukor posl. Luegerju in Schneiderju radi govorov v zadnji seji.

Brno, 16. maja. Moravsko namestništvo je razpustilo društvo nemških tehnikov radi prekoračenja statutarčnega delokroga.

Rim, 16. maja. Sodba o preosnovanem ministerstvu je zelo različna. »Tribuna« pravi, da je dobro, da je vdeležbo papeževga delegata na mirovni konferenci preprečil odstopivši minister Canevaro in s tem rešil čast (?) dežele, ker je politika sedaj v klerikalnih (?) rokah. »Popolo Romano« pa piše: Kar pišeta »Italia« in »Tribuna« o novem kabinetu, se ne strinja z možmi na Monte Citorio, kajti vsi novi možje so pripadali levici ali levemu centru in so se glede cerkvene politike vedno ravnali po Cavourjevih načelih. Bonasi in Visconti-Venosta, ki veljata za najbolj »klerikalna« ministra, sta vedno najodločneje nasprotovala političnim zahtevam cerkve.

Ratisbona, 16. maja. Trg Painten je včeraj skoro do polovice uničil požar. Pogorela je cerkev, 24 hiš in večje število gospodarskih poslopij.

Haag, 16. maja. Otvoritvena seja mirovne konference bo 18. maja ob 2. uri popoldne.

Madrid, 16. maja. Mej posamnimi člani Silvelovega kabineta se je pojavilo neko nesporazumljenje, posebno radi preosnove šolstva, obligatorne vojaške službe in preosnove armade. — Občinske volitve so se vršile povsod mirno.

Foulard-svila 65 kr.

do gl. 3-35 meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših vzorcih in barvah, tudi črna, bela in barvena **Hennebergova svila** od 45 kr. do gl. 14-65 meter — v najbolj modernih tkaninah, barvah in vzorcih.

Na zasebnike poštne in carine preste na dom. — Vzoroj obratno. Dvojni pisarni porto v Švico.

Tovarne za svilo G. Henneberg

166 e. in kr. dvorni zalagatelj, **Curh.** 12-5 2

Umrli so:

14. maja. Terezija Stratar, delavka, 42 let, Marije Terezije cesta 6, srčna kap. — Elizabeta Kralj, delavka, 24 let, Vodmat 89, jetika.

V hiralnici:

14. maja. Marija Strekelj, dninarica 65 let, vsled raka.

V bolnišnici:

12. maja. Anton Božič, dninar, 49 let, dementia paralytica prog. — Neža Hrastar, strežnica, 63 let, jetika.

13. maja. Barbara Stopar, delavka, 40 let, vsled raka.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m., srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padavine v 24 urah
15	9 zvečer	733-9	17-4	brezv.	oblačno	
16	7 zjutraj	734-6	14-8	sl. vzh.	oblačno	0-7
	2. popol.	734-9	18-3	sr. jzah.	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 16-8 normale: 14-0°.

481 1-1

Krajevni odbor uradniškega društva v Ljubljani naznanja vsem svojim članom tužno vest, da je umrl mnogoletni društveni načelnik, preblagorodni gospod

Jakob Smolej

c. kr. deželni šolski nadzornik v p., vitez reda železne krone III. razreda itd. itd.

dné 15. maja t. l. popoldne ob 3. uri po dlje trajajočem, mučnem bolehanju v 75. letu starosti.

Pogreb pojde v sredo, dné 17. maja, popoldne ob 1/2 6. uri iz hiše žalosti Frančiškanske ulice št. 12 na pokopališče k sv. Kristofu.

V Ljubljani, dné 16. maja 1899.

Kuharica

želi vstopiti v službo h kakemu gospodu duhovniku. — Ponudbe naj se pošljejo do konca maja t. l. pod naslovom: **M. Lebar**, Gospodske ulice št. 3, I. nadstropje.

Ustanova za invalide.

Pri ljubljanskem mestnem magistratu izpraznjene so

štiri ustanove za kranjske invalide

vsaka po 31 gld. 50 kr. na leto.

Pravico do teh ustanov imajo bivši vojaki, ki so vsled vojaške službe za delo ne-
sposobni postali in so ubogi ter lepega vedenja.

Prošnje z dokazili o starosti, uboštvu, lepem vedenju in pa o vojaškem službovanju
vložiti je

do konca meseca maja letos

pri podpisnem mestnem magistratu ali pa pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 26. aprila 1899.

Razpis.

482 3-1

Solsko poslopje za dvorazrednico v Križah pri Tržiču

je sezidati, katero je cenjeno na gld. 12.662-38.

Kdor želi delo prevzeti, naj oddá svojo ponudbo

do dné 2. junija t. l. opoldne

krajnemu šolskemu svétu, ter naj priloži tudi 5 % varščino.

Načrti in proračun se lahko pregledujejo med tem časom vsak dan
v tukajšnjem župnišču.

Krajni šolski svét si pridržuje pravico, izbrati si ponudnika.

Ponudbe naj se glasé za posamezna dela ali za vsa skupaj.

Opomni se, da krajni šolski svét sam preskrbi zidarski in tesarski
materijal ter vozno tlako.

Starbeni odbor v Križah pri Tržiču,

dné 15. maja 1899.

480 1-1

Potrži od najgloblje žalosti javljamo vsem sorodnikom, pri-
jateljem in znancem prežalostno vest o smrti našega iskrenoljublje-
nega, nepozabnega soproga, oziroma očeta, deda, tasta, strica in
svaka, visokorodnega gospoda

Jakoba Smolej-a

viteza reda železne krone III. razreda in c. kr. dežel-
nega šolskega nadzornika v p.

kateri je danes ob 3. uri popoldne po dolgi, mučni bolezni, pre-
viden s sv. zakramenti za umirajoče, v 75. letu svoje starosti mirno
v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki dragega rajnega bodo v sredo, dné 17. maja,
ob 1/2 6. uri popoldne v hiši žalosti Francišanske ulice št. 12
svečano blagoslovljeni in potem na pokopališču pri sv. Krištofu v
družbinski rakvi k zadnjemu počitku položeni.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Za tiho sožalje se prosi.

V Ljubljani, dné 15. maja 1899.

Marija Smolej roj. Pollak, soproga. — Dr. Gustav Smolej, c. kr.
namestnik državnega pravdnika, sin. — Irma Pucsko roj. Smolej,
Pavla Pollak roj. Smolej, hčeri. — Aleksander Pucsko, c. kr.
gimn. profesor, Viljem Pollak, inženêr, zeta. — Josipina Smolej
roj. Braune, snaha. — Vsi unuki in unukinje.

Na željo umrlega se venci hvaležno odklanjajo.

A. 150/99
7.

Oklic.

478 3-1

C. kr. okrajno sodišče Škofja Loka objavlja, da se bode v zapuščino
zamrlega Antona Ložar iz Stare Loke št. 65 spadajoče, bremen
prosto, na 2687 gld. inventarjeno zemljišče vlož. št. 95 d. o. Stara
Loka potom prostovoljne nadrobne javne dražbe

dné 30. maja 1899

pričenši ob 9. uri dopoldne na lici mesta prodajalo.

Posamezne parcele izklicale se bodo po inventarni vrednosti. — Vsa
dražbenina pripade zapuščini Antona Ložar.

Natančne dražbeni pogoji ležé pri tem sodišču na vpogled.

Škofja Loka, dné 13. maja 1899.

Največjo zalogo
najrazličnejših razglednic

ima A. TURK, trgovina s pisal-
nimi in risalnimi potrebščinami v
Ljubljani, na Dunajski cesti. — Raz-
prodajalcem dá znaten popust.
Vsprejema naročila v izvrševanje
ličnih razglednic v raznih
poljubnih bojah.

Emajlna glasura, prava, uporabljiva za
predmete, kateri se
mnogo rabijo, n. pr. umivalniki, železje, les, kositar, kame-
niti predmeti, vodovodne škoklje, kojim dá porcelanu slično
prevlako V škatljicah po 1/2 in 1 Kn. se dobi pri trdki
BRATA EBERL v Ljubljani, Francišanske ulice. —
Vnanja naročila po povzetju. 228 3 12-3

ANT. PRESKER
krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
227 22

Razpošiljanje sukna le privatnikom!

Odstrižek 3-10 m dolg, dosti za jednega gospoda, stane le:	gld. 2.80 iz dobre	ovčje volne
	3.10 iz dobre	
	4.80 iz dobre	
	7.50 iz fine	
	8.70 iz fine	
	10.50 iz najfinejše	
	12.40 iz angleške	
	13.95 iz kamgarna	

Odstrižek zn. črna salonsko obleko gld. 10.—.
Blago za površnike meter od gld. 3.25 višje; loden v
lepih barvah odstrižek gld. 6.— do 9.95; peruvijen
in doskin, blago za opravo državnih, železniških urad-
nikov in sodnikov; najfinejši kamgarni in cheviot-blago
za uniformo finančne straže, žandarmerije itd. razpošilja
100 po tovarniški ceni najbolje znana 12-12

Tovarniška za **Kiesel-Amhof v Brnu.**

loga sukna

Uzorce brezplačno in franko. Pošiljatev prav po vzorcu.

Pozor! P. n. občinstvo posebno opozarjamo, da
je blago pri naravnosti naročitvi dosti ceneje, kakor
pri vmesnih prodajalcih. Trdka Kiesel-Amhof v Brnu
pošilja vse po res tovarniški ceni brez podražbe rabata.

Spretno kuharico

odlična krščanska rodbina. — Več pové
upravnistvo „Slov.“ 471 2-2

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné
do dné po 4 1/4 %.
Poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 16. maja.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 90 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 50 »
Avstrijska zlata renta 4%	119 » 65 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 » 40 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 45 »
Ogerska krona renta 4%, 200	97 » 15 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	920 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	358 » 25 »
London vista	120 » 47 1/4 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 90 »
20 mark	11 » 78 »
20 frankov (napoleonov)	9 » 55 1/4 »
Italijanski bankovci	44 » 75 »
C. kr. cekini	5 » 68 »

Dné 15. maja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 » — »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 » — »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 » 70 »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	138 » 25 »
Dunavske vravnave srečke 5%	129 » 25 »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » 75 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 » 90 »
Priporitne obveznice državne železnice	— » — »
» južne železnice 3%	169 » 50 »
» južne železnice 5%	123 » 25 »
» dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	169 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 30 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	85 » 50 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » 75 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	24 » — »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 » — »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	335 1/2 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	458 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	55 » — »
Splošna avstrijska stavbinska družba	107 » 50 »
Montanska družba avstr. plan.	242 » 35 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	193 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 50 »

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l. Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni svétli za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.